

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูปฐมวัย ตามทัศนะของผู้ปกครองนักเรียนปฐมวัย
โรงเรียนศูนย์ปฐมวัยต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

นิภาพร เข้มมา*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูปฐมวัยตามทัศนะของผู้ปกครองนักเรียนปฐมวัย โรงเรียนศูนย์ปฐมวัยต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดย จำแนกตามเพศ และอายุ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้จำนวน 137 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating scale) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่า t-test และค่า F-test ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ปกครองมีทัศนะ ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูปฐมวัย โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการเปรียบเทียบทัศนะ ของผู้ปกครองที่มีเพศต่างกันมีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูปฐมวัย โรงเรียนศูนย์ ปฐมวัยต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้านพบว่ามีความแตกต่างกันด้านการจัดการเรียนการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดย ผู้ปกครองเพศหญิงมากกว่าเพศชาย นอกนั้น โดยภาพรวมและรายด้านอื่น ไม่มีความแตกต่าง 3) ผลการเปรียบเทียบทัศนะของผู้ปกครองที่มีอายุต่างกันมีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ครูปฐมวัย โรงเรียนศูนย์ปฐมวัยต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : 1) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ 2) ทัศนะของผู้ปกครอง

บทนำ

การจัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานปัจจุบันนั้นสถานศึกษาต่างๆใน ประเทศไทยจะจัดการเรียนการสอนแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษา และ ระดับมัธยมศึกษา ซึ่งการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยหรือระดับอนุบาลนั้น ถือได้ว่าเป็นการ วางรากฐานที่สำคัญให้กับทุกระดับการศึกษา ในการจัดการศึกษาในระดับนี้จะมีคุณภาพมากน้อย

* สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

เพียงใด ตัวแปรหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง คือ ตัวครูผู้สอน ซึ่งถือได้ว่าเป็นปัจจัยและเงื่อนไข
ของความสำเร็จหรือล้มเหลวของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย

จึงถือได้ว่า ครู คือผู้กำหนดคุณภาพประชากรในสังคม และคุณภาพประชากรในสังคม จะเป็น
สิ่งพยากรณ์ความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง การศึกษา ศาสนา
วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม วิชาชีพครูจึงสมควรเป็นที่รวมของคนเก่ง คน
ดี สามารถเป็นต้นแบบทางคุณธรรม จริยธรรม การประพฤติปฏิบัติตน การดำรงชีวิต และการชี้นำ
สังคมไปในทางที่เหมาะสม แต่สภาพความเป็นจริงที่ปรากฏในปัจจุบัน วิชาชีพครูกลับเป็นวิชาชีพ
ที่ถูกกระแสวิพากษ์วิจารณ์อย่างหนัก โดยเฉพาะครูที่สอนในระดับปฐมวัย หรือที่
เรียกว่า ครูอนุบาล ผู้เป็น ต้นแบบที่สำคัญยิ่งในการหล่อหลอมพฤติกรรมด้านต่างๆให้แก่เด็ก ทั้งใน
เรื่องของความคิด บุคลิกภาพ เนื่องจากเด็กๆในช่วงระดับปฐมวัยนั้นจะเลียนแบบพฤติกรรมและ
บุคลิกท่าทางมาจากครูเป็นสำคัญเพราะเด็กจะใกล้ชิดครู เกิดความเชื่อมั่นและยึดครูเป็นแบบอย่าง
พร้อมที่จะเลียนแบบพฤติกรรมของผู้ที่ตนรักและศรัทธา ซึ่งนั่นทำให้แต่ละคน แต่ละองค์กรใน
สังคม จะตั้งมาตรฐานและความคาดหวังเกี่ยวกับตัวครูไว้สูงว่าครูจะต้องเป็นต้นแบบที่ดีตลอดเวลา
แต่สภาพความเป็นจริงแล้วในทุกวงการวิชาชีพ ย่อมมีทั้งคนดีและคนไม่ดี แม้แต่ในวงการวิชาชีพ
ครูเอง ก็เกิดวิกฤตการณ์เสื่อมศรัทธาในวิชาชีพครู ดังที่เห็นจากภาพข่าวต่างๆในสื่อสังคม ที่ได้มี
การนำเสนอข่าว ภาพครูอนุบาลทำร้ายเด็กทั้งทางร่างกายและใช้วาจาทำทารุณกรรมทางจิตใจ ครู
อนุบาลที่เป็นผู้ชายล่วงละเมิดทางเพศนักเรียนอนุบาลหญิงอย่างนี้เป็นต้น

อนึ่ง ในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในสถานศึกษานั้น ผู้ปกครองย่อมต้องการครูที่มีคุณลักษณะ
ที่ตรงกับความต้องการของตนเอง ซึ่งจะส่งผลถึงความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองกับสถานศึกษาอีก
ด้วย เพราะหากครูมีคุณลักษณะที่เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง ย่อมจะทำให้ผู้ปกครองเต็มใจที่จะ
ให้ความร่วมมือในด้านต่างๆในการจัดการศึกษาแก่สถานศึกษานั้นๆ ซึ่งย่อมจะส่งผลต่อการพัฒนา
สถานศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น เพราะฉะนั้นในการที่จะสร้างความเข้าใจให้ตรงกันจึง
จำเป็นต้องทราบถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูเสียก่อน เพื่อจะได้นำข้อมูลมาปรับปรุงคุณภาพ
ครูให้ตรงกับความต้องการของผู้ปกครอง

จากเหตุผลและความสำคัญข้างต้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาเพื่อประเมินความ
ต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูปฐมวัยตามทัศนะของผู้ปกครองนักเรียนปฐมวัย
โรงเรียนศูนย์ปฐมวัยต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ซึ่ง
ข้อมูลที่ได้จะสามารถนำไปใช้ในการพัฒนา การวางแผนการจัดการเรียนการสอน และเสนอความ
ต้องการที่ได้เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารระดับสูงต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูปฐมวัยตามทัศนะของผู้ปกครองนักเรียนปฐมวัย โรงเรียนศูนย์ปฐมวัยต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยจำแนกตามเพศ และอายุ

สมมติฐานการวิจัย

ผู้ปกครองนักเรียนปฐมวัย โรงเรียนศูนย์ปฐมวัยต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ที่มีเพศ อายุ แตกต่างกันมีทัศนะต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูปฐมวัยแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาทัศนะของผู้ปกครองนักเรียนปฐมวัยที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูปฐมวัย โรงเรียนศูนย์ปฐมวัยต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนปฐมวัย โรงเรียนศูนย์ปฐมวัยต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มโดยใช้ตาราง เกรงจ์ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, อ้างใน ภาวิดา ธาราศิริสุทธิและคณะ, 2555) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 137 คน

ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ และอายุ ตัวแปรตามได้แก่ ทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูปฐมวัย 4 ด้าน คือ 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านมนุษยสัมพันธ์ 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านคุณธรรมจริยธรรม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 ข้อมูลเนื้อหาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูปฐมวัยตามทัศนะของผู้ปกครองนักเรียนปฐมวัย โรงเรียนศูนย์ปฐมวัยต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลตอนที่ 1 วิเคราะห์โดยค่าแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. ข้อมูลการเปรียบเทียบทัศนคติของผู้ปกครองนักเรียนปฐมวัยที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูปฐมวัย จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยใช้ t -test
4. ข้อมูลการเปรียบเทียบ ทัศนคติของผู้ปกครองนักเรียนปฐมวัยที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูปฐมวัย โรงเรียนศูนย์ปฐมวัยต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุขมนตรี เขต 2 จำแนกตามอายุ ใช้การวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) หากมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะเปรียบเทียบค่าคะแนนเป็นรายคู่ ตามวิธีของเซฟเฟ้ (Sheffe's Post hock Comparison)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิง โดยมีอายุ ระหว่าง 30 – 35 ปี ในสัดส่วนที่มากที่สุด
2. ผู้ปกครองมีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูปฐมวัย โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
3. ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของผู้ปกครองที่มีเพศต่างกันมีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูปฐมวัย โรงเรียนศูนย์ปฐมวัยต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุขมนตรี เขต 2 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบที่มีความแตกต่างกันด้านการจัดการเรียนการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยผู้ปกครองเพศหญิงมากกว่าเพศชาย นอกนั้น โดยภาพรวมและรายด้านอื่น ไม่มีความแตกต่าง
4. ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของผู้ปกครองที่มีอายุต่างกันมีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูปฐมวัย โรงเรียนศูนย์ปฐมวัยต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุขมนตรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูปฐมวัย ตามทัศนะของผู้ปกครองนักเรียน
ปฐมวัย โรงเรียนศูนย์ปฐมวัยต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2
พบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจและควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

ทัศนะของผู้ปกครองนักเรียนปฐมวัยทั้งเพศชายและเพศหญิงที่มีต่อคุณลักษณะที่พึง
ประสงค์ของครูปฐมวัยโดยภาพรวมในทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ซึ่งอภิปรายในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

ด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่าผู้ปกครองมีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ใน
เรื่องของการให้ความเป็นกันเองกับผู้ปกครองทุกคนเท่าเทียมกัน รวมทั้งการสนใจปัญหาของเด็ก
และให้ความช่วยเหลือ แสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองต้องการครูที่สามารถพูดคุยให้คำปรึกษามีความ
เป็นเองกับผู้ปกครองเนื่องจากผู้ปกครองมีการศึกษาระดับประถมศึกษา ดังนั้นเมื่อเวลามีปัญหา
เกิดขึ้นครูจึงเป็นที่พึ่งสำหรับผู้ปกครอง ดังนั้นเมื่อผู้ปกครองเข้าขอคำปรึกษา ครูจึงควรมีความเป็น
กันเอง และควรช่วยให้คำปรึกษากับผู้ปกครองได้ซึ่งสอดคล้องกับ น้ำผึ้ง ทวีพรปฐมกุล (2551 :
บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาค้นคว้าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูอนุบาลตามการรับรู้ของผู้บริหารและ
ผู้ปกครองในกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์ตามการรับรู้ของผู้ปกครอง ครูควรให้
ความเป็นกันเองกับผู้ปกครอง และร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กอย่างใกล้ชิด รวมทั้งการมี
หน้าที่ในการติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองและบุคคลอื่นในหน่วยงานอยู่เสมอ ดังนั้นครูปฐมวัย
จึงต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเด็ก ผู้ปกครองนักเรียน และบุคคลอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้การ
จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพ ดังที่ ยูพิน อุปะการณะ (2530 : หน้า 83) เสนอ
ไว้ว่า การสร้างมนุษยสัมพันธ์ของครูระดับก่อนประถมศึกษา ต้องให้เกียรติเพื่อนร่วมงานทุกคน
อย่างสม่ำเสมอ ไม่ดูหมิ่นเหยียดหยาม มีความประมาทตน ไม่ถือตนเหนือผู้อื่น รับฟังความคิดเห็น
ของผู้อื่น อีกทั้งในการติดต่อทักทายกับผู้ปกครองนักเรียน โดยไม่เลือกบุคคล เป็นเรื่องสำคัญใน
ด้านมนุษยสัมพันธ์ ทั้งนี้เพราะในปัจจุบันผู้ปกครองนักเรียนมีความสนใจและมีการติดต่อโรงเรียน
เพื่อทราบพัฒนาการของนักเรียน พร้อมทั้งจะร่วมมือในกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ
เขวภา เตชะคุปต์ (2542 : หน้า 153-154) กล่าวว่า ครูระดับก่อนประถมศึกษาต้องวางตัว
เหมาะสม และมีมารยาทในการติดต่อทักทายกับผู้ปกครองนักเรียน โดยไม่เลือกบุคคล ไม่ถือสนิท
เกินไป

ด้านคุณธรรมจริยธรรม พบว่า ผู้ปกครองมีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ใน
เรื่อง รักและศรัทธาในวิชาชีพครู ให้เกียรติครู แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองนักเรียนเห็นว่าถ้าครูมี
ความรักและศรัทธาในวิชาชีพครูแล้ว ก็จะทำให้ครูมีความรับผิดชอบต่อนักเรียนที่มีความรับผิดชอบ
ต่อการสอน ซึ่งก็จะส่งผลให้เด็กได้รับความรู้ที่ดีและการปฏิบัติที่ดีจากตัวครูด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ

ครุสภา (2549) ได้กำหนดจรรยาบรรณวิชาชีพครู ข้อ 7 ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร และกองมาตรฐานวิชาชีพครู สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2537) ได้ศึกษาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามลักษณะในจรรยาบรรณ มารยาท และวินัยตามระเบียบประเพณีของครู พ.ศ. 2526 แล้วสรุปว่า ครูต้องมีคุณลักษณะตั้งใจในการสอน และรักศรัทธาในอาชีพครู

ด้านบุคลิกภาพ ซึ่งพบว่าผู้ปกครองมีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในเรื่องของการแต่งกายเหมาะสม ถูกต้องตามกฎระเบียบและเป็นตัวอย่างที่ดี แสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองนักเรียนปฐมวัยต้องการให้ครูเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับเด็ก การแต่งกายมีความน่าเชื่อถือเหมาะสมกับความเป็นครู ซึ่งสอดคล้องกับครุสภา(2549) ได้กำหนดจรรยาบรรณของครูข้อ 3 ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ อีกทั้ง ยนต์ ชุ่มจิต (2551, หน้า 112) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของครูที่ดีจะต้องประกอบด้วยมีบุคลิกภาพดี หมายถึง มีบุคลิกภาพทางกายและใจดีมีความสง่างาม แต่งกายเรียบร้อย พุดจาไพเราะ อ่อนหวาน สงบเสถียร น้ำเสียงชัดเจนมีลักษณะเป็นผู้นำ นอกไปจากนั้น ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ พอเจตน์ ธรรมศิริขวัญ (2545 : หน้า 66) ที่ได้ทำการศึกษาพบว่าผู้บริหารและผู้ปกครองต้องการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูอนุบาลด้านบุคลิกภาพ คือ ต้องการครูที่ยิ้มแย้มแจ่มใส พุดจาสุภาพเรียบร้อย มีกิริยาสุภาพเรียบร้อย รวมทั้งเหมือนดังที่ ราตรี นนทธรรม และผ่องพรรณ เอกอาวุธ (2529 : หน้า1-3) ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า ครูปฐมวัยต้องทำตัวให้เป็นทั้งมารดา พี่เลี้ยง และผู้นำของเด็ก ควรมีบุคลิกภาพที่ดี มีความเมตตากรุณาต่อเด็ก

ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่าผู้ปกครองมีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในเรื่องการสามารถจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ รวมทั้งการสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองให้ความสำคัญและเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับปฐมวัยซึ่งเป็นช่วงวัยที่ผู้เรียนจะเรียนรู้ผ่านการเล่น และการจัดกิจกรรมต่างๆของครูเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการต่างๆตามวัยได้อย่างเหมาะสมครูปฐมวัยจึงต้องมีการจัดห้องเรียน ให้มีความปลอดภัย และสะดวกต่อการจัดกิจกรรมให้แก่นักเรียน และมีการปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับความต้องการและความสนใจ ตลอดจนการการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีมาช่วยสนับสนุนการจัดกิจกรรมให้ประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ แสงเดือน ตันเจริญ (2542 : หน้า 163-170) ที่ศึกษาการจัดกิจกรรมเสรีของครูอนุบาล พบว่า ครูส่วนใหญ่จัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน และในศูนย์ได้อย่างเหมาะสม ลักษณะกิจกรรมที่ครูจัดจัดส่วนใหญ่คือ จัดเตรียมสื่อ วัสดุคงทน เมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมครูจะใช้วิธีว่ากล่าวตักเตือน พูดคุยกับนักเรียนเป็นรายบุคคล

นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับ การศึกษาของ เซวาร์ตัน โทณผลิน (2539 : บทคัดย่อ) ที่ได้
ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ผู้ปกครองนักเรียนตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าไปเรียนในโรงเรียนเอกชน
มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ โรงเรียนและครูมีการใช้สื่อการเรียนการ
สอนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี

อีกทั้งในภาพรวมทั้ง 4 ด้านยังสอดคล้องกับ น้ำผึ้ง ทวีพรปฐมกุล (2551 : บทคัดย่อ) ที่
ได้ทำการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูอนุบาลตามการรับรู้ของผู้บริหารและผู้ปกครองใน
กรุงเทพมหานคร 4 ด้าน ไม่ว่าจะเป็นในด้านของบุคลิกภาพตามการรับรู้ของผู้ปกครองที่พบว่า ครู
ควรมีอารมณ์ขัน สนุกสนาน ยิ้มแย้มแจ่มใสและพูดจาสุภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ตามการรับรู้ของ
ผู้ปกครองพบว่าครูควรให้ความรักและความอบอุ่นกับเด็กและร่วมมือในการพัฒนาเด็กอย่างใกล้ชิด
อีกทั้งยังสอดคล้องกับการศึกษาของ นัยนา ขอนนเวช (2540 : หน้า 92) ที่ศึกษาทัศนคติของ
ผู้บริหาร ครูอนุบาลและผู้ปกครอง โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขต
การศึกษา 1 ที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูอนุบาล พบว่า ครูอนุบาลแต่งกายสุภาพ สะอาด
ถูกต้องตามกาลเทศะ พูดจาสุภาพเรียบร้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้ปกครองมีทัศนคติอยู่ใน
ระดับมากทุกด้าน โดยมีทัศนคติในด้านมนุษยสัมพันธ์มากที่สุดทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูปฐมวัยมีหน้าที่
โดยตรงที่จะต้องมีการพัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการที่เหมาะสมกับวัย จึงต้องมีความใกล้ชิดกับเด็ก
เข้าใจธรรมชาติและความต้องการของเด็ก และมีหน้าที่ในการติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองและ
บุคคลอื่นในหน่วยงานอยู่เสมอ ดังนั้นครูปฐมวัยจึงต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเด็ก ผู้ปกครอง
นักเรียน และบุคคลอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกัน เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเกิด
ประสิทธิภาพ เหมือนดังที่ ยุพิน อุปการะนาระ (2530 : หน้า 83) ได้เสนอว่า การสร้างมนุษย
สัมพันธ์ของครูระดับก่อนประถมศึกษา ต้องให้เกียรติผู้ร่วมงานทุกคนอย่างสม่ำเสมอ ไม่ดูหมิ่น
เหยียดหยาม มีความประมาทตน ไม่ถือตนเหนือผู้อื่น ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ร่องลงมาคือ
ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านบุคลิกภาพและอันดับสุดท้ายคือด้านการจัดการเรียนการสอน
เนื่องมาจาก คุณลักษณะทั้ง 4 ด้านเป็นสิ่งที่ครูปฐมวัยควรมีอยู่ในตนเอง เพราะครูควรเป็นต้นแบบที่
ดีให้กับเด็กในทุกด้าน โดยเฉพาะกับเด็กในระดับปฐมวัยที่เป็นวัยกำลังเรียนรู้และลอกเลียนแบบ
รวมทั้งการยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ซึ่งจำเป็นที่ครูในระดับปฐมวัยจะต้องมีความรักและเมตตากับ
เด็กโดยถ้วนหน้า รวมทั้งในด้านบุคลิกภาพเองก็ต้องมีความสุภาพอ่อนโยนและเป็นตัวอย่างที่ดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ในการดำเนินการจัดครูเข้าสอนในระดับชั้นปฐมวัยของแต่ละสถานศึกษา ควรมีการพิจารณาถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูปฐมวัยโดยเฉพาะ
2. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมถึงปัจจัยด้านอื่นที่ผู้ปกครองนักเรียนสนใจเกี่ยวกับตัวครู
3. สถานศึกษาควรมีการนำข้อมูลย้อนกลับมาใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาครูผู้สอนในระดับชั้นปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาเพิ่มเติมและเปรียบเทียบถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูปฐมวัย และครูผู้สอนในระดับชั้นอื่นๆตามทัศนคติของบุคลากรด้านต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในระดับชั้นปฐมวัย
2. ควรทำการศึกษาทัศนคติของบุคลากรด้านอื่นที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูปฐมวัย อาทิ ผู้บริหาร ครูสายชั้นอื่นหรือครูระดับอื่น

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2539). เอกสารส่งเสริมการปฏิบัติกรตาหลักสูตร เรื่องการพัฒนาสื่อการเรียนการ
สอน กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2548)
- จิรายุทธิ์ อ่อนศรี. (2550). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพ ชั้นสูง(ปวส)ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมตามความต้องการของผู้ประกอบการ
ในเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- จิระพันธ์ พลพัฒน์. (2554). คุณลักษณะสำคัญของครูปฐมวัยตามความคิดเห็นของนิสิตชั้นปีที่ 4
สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : มปป.
- เชาวรัตน์ โทณผลิน. (2539). ปัจจัยที่ผู้ปกครองนักเรียนตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนใน
โรงเรียนเอกชน เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร. ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย.
- นัยนา ขนอนเวช. (2540). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูอนุบาล ในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน
ครูโรงเรียนอนุบาลและผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชนเขตการศึกษา 1. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- น้ำผึ้ง ทวีพรปฐมกุล. (2551). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูปฐมวัยตามการรับรู้ของผู้บริหาร
โรงเรียนและผู้ปกครองในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชรภาพร ปาลสุข. (2548). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูอนุบาลตามความคิดเห็นของ

ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูโรงเรียนอนุบาลสังกัดกรุงเทพมหานคร.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

พอเจตน์ ธรรมศิริขวัญ. (2545). **คุณลักษณะของครูอนุบาลที่พึงประสงค์ในทัศนะของผู้บริหาร**

โรงเรียน. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ยนต์ ชุ่มจิต. (2544). **การศึกษาและความเป็นครูไทย.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

เยาวภา เตชะคุปต์. (2542). **การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย.** กรุงเทพฯ: แม็ค.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2547). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับมติชน.** กรุงเทพฯ:
ไทยวัฒนาพานิช

ราตรี นนทธรรม และพองพรรณ เอกอาวุธ. (2529). **เอกสารชุดอบรมบุคลากรทางการศึกษา**

**ระดับก่อน ประถมศึกษา : หน่วยที่ 3บทบาทและหน้าที่ครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กและการอบรม
เลี้ยงดูเด็กที่มีปัญหา.** กรุงเทพฯ: กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ.

แสงเดือน ต้นเจริญ. (2542). **การศึกษาการจัดกิจกรรมเสรีของครูอนุบาลสังกัดสำนักงานการ**

ประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา
ปฐมวัย คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548). **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช**

2546 (สำหรับเด็กอายุ3-5 ปี). กรุงเทพฯ.คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2549). **เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. 2537.**

กรุงเทพฯ. คุรุสภา ลาดพร้าว.

